

Nú má lögmaður ansa eftir

Oddagrein

ENN eitt „strið“ hevur tikið seg upp í kjalavörðinum á teimum mongu ósemjum og klandri, sum hevur verið í Tinganesi og í umhvørvinum rúndan um landsstýrismenn og lögmann í seinastuni.

LÖGMAÐUR vil hava sjónvarpsstjóran at makka rætt og alment koma við eini umbering fyri „bumbuna“ í Degi og Viku herfyri, tá ein sjónvarpsmaður kom - sambært sjónvarpsstjóranum sjálvum - at yvirtulka eitt úttalið hjá landsstýrismanninum Sámál Peturi í Grund. Í innslagnum varð sagt, at lögmaður hevur framt lógárbrot og hóast Sámál Petur í Grund ikki brúkti hesi orðini, so loyvið sjónvarpsmaðurin sær út frá tí landsstýrismaðurin hevði sagt, at samanfata hansara meining í hesi skuldsæting móti lögmanni.

GAMANÍ - kann vera at henda orðing er í so „bastant“ ella avgjort, men spurningurin er, hvussu langt við síðuna av sjónvarpsmaðurin rakti. Tí tá landsstýrismaður sigur, at lögmaður ikki hevur havt heimild til at gera sum hann hevur gjørt, so má tað væl eisini tulkast sum, at lögmaður hevur ikki hildið seg til galdandi lóg og harvið hevur framt lógárbrot. Tá tað nú verður sagt, at SvF hevur yvirtulkað orðini hjá landsstýrismanninum, er ták ikki vandi fyri at koma at undirtulka meiningina hjá landsstýrismanninum um, at lögmaður ikki hevur havt heimild at gera sum hann hevur gjørt. At sjónvarpsmaðurin brúkti umrøddu yvirskrift var nettup fyri at undirstrika poengid í tí, sum landsstýrismaðurin hevði at siga.

SJÁLVANDI vil ein og hvør lögmaður ikki hava eina skeiva skuldsæting sitandi á sær. Hann vil verða reinsaður, hevur hann einki skeivt gjørt. Men soleiðis sum málið stendur, so sær tað jú út til - og tað staðfesti landsstýrismaðurin aftur í sjónvarpinum fríggjakvöldið - at lögmaður hevur ikki havt heimild at gera tað hann gjørdi. Við øðrum orðum: her stendur orð móti orði.

FYRI at gera klandurið í samgonguni fullkomið setir lögmaður nú sjónvarpsstjóranum knívin á barkan ella í hvussu so er roynir lögmaður, sum annars er ráðharri hjá pressuni, at lata sjónvarpsstjóran úr fyri opnum skigga. Um hann fer at megna hetta heilt er enn óvist, tí enn er leikur ikki liðugur.

VIT fara at tala harðliga at framferðini hjá lögmanni móti pressuni - í hesum føri móti sjónvarpinum. Var hetta eindomi og fyrstu ferð, at lögmaður tekur slíkt marghátligt og eisini ódemokratiskt stig, so kundi ein borið í botullaka, tí tá visti hann kanska ikki frægari. Men hetta er einki nýtt. Tað er afturvendandi. Vit minnst, at lögmaður fyri ikki so langari tíð síðani kallaði sama sjónvarpsstjóra út í Tinganesi til eina skorfongju, tí tann annars frálíki sjónvarpsjournalisturin Hogni Hoydal hevði verið vertur fyri eini sending við lögmanni og m.a. Jóannesi Eidesgaard - og har journalisturin við vilja royndi at stuðla Eidesgaard og mótarbeida lögmanni. Hvat kom burtur úr tí episoduni innan lögmannsins fyra veggir vita vit ikki.

HVAR er blaðmannafelagið í øllum hesum kundi verið spurt! Tað hevði verið gott, um hetta felag aftur gjørdist virkið, soleiðis at tað í størri mun enn í dag kundi vart stöðuna hjá føroyskum pressufólki. Eitt annað, sum avgjørt er at átala, er stöða lögmanns til pressuna sum heild, har hann alt ov oftani velur tann tigandi leiklutin. Sum lögmaður átti hann í nógvi størri mun at verið opin. Tað hevði tænt honum og demokratiinum. At fundirnir millum landsstýrismenn og pressuna eisini eru vornir av ongum er enn eitt tekin um, at lögmaður, sum annars átti at kent hetta sum sína ábyrgd sum pressurán ráðharri, ikki virðir føroysku fjölmiðlarnar nógvi. Ráð okkara til lögmann er stutt og greitt: tak annað skinn um bak, tí annars verður figgindaliga-sinnaða stöðu tín til fjölmiðlarnar at koma tað tvífalt aftur um brekku. Og tað ringasta er so, at hetta verður ein ósigur fyri demokratið.

Sosialurin

Lesarabrøv

Megnarkvinnan Tjóðhildur úr Brøttulið

Einaferð í desember farna ár, hoyrdu vit í útvarpinum frásøgn úr Grønlandi. Millum annað forvitnisligt, varð sagt frá vitjanini í Suðurgrønlandi, og haðani hoyrdu vit Axel, vikarierandi skúlastjóra í Narsaq, siga frá m.a. teim norðbúgvum, sum har búleikaðust fyri 1000 árum síðani.

Eg var so heppin at vera á somu leiðum fyri knøppum tveimum árum síðani, og satt er, sum hann segði frá - tú verður tikin á béli, orð megna neyvan at siga frá hesum vakra partinum av skapanarverki Guds okkara.

Vit sannaðu hetta tá vit stóðu á flogvøllinum í Narsarsuaq, seinrapartin í Gardar, sunnumorgunin í Hvalsø, á siglitúrnum til Juli-anehá, og ikki minst á ferðini yvir um fjørðin til Brøttulið.

Har yviri á Brøttulið hoyrði eg fyrstu ferð sagt frá megnarkvinnuni Tjóðhild, høvdingakonu Eiriks Reyða. Somu søguna um umvending hennara til Kristus segði Axel okkum um, men ein part, sum í huga mínum setir hana

fremst millum trúarhetjur, segði systkinabarnið ikki, og fari eg tí at endurgeva tað her, so sum grønlandski vegvisari okkara bar okkum tað við toftirnar av kirkjuni, Tjóðhild lat byggja í Brøttulið.

Tjóðhildur var navn hennara, tá hon giftist høvdinginum Eiriki Reyða. Hvar og hvussu visti hann ikki at siga okkum, enn ein dagin valdi hon at fylgja Kristusi og sleppa heidnu avgudum. Hetta líkaði ikki manni hennara, enn minni høvdingum hansara, men hon var ikki at vika, hevði funnið nakað betri. Men greitt nei fekk hon, tá hon bað um loyvi at byggja kirkju. Tá tað at enda eydnadist, vóru treytirnar tær, at henda skuldi byggjast í slíkari stöðu frá garði húsbóndans, at hon ikki sást haðani.

So varð, kirkjan varð bygd á øki, sum ikki sæst av garðinum. Vit stóðu við toftir hennara, hon rúmaði 17 fólkum - standandi. Siggi tey fyri tær har, nøkur fá, vanvird, mitt í heidin-skapi vikinga, tæandi hinum livandi Gudi, sum enn í dag letur seg finna av tí sum

leitar.

Við eitt, sum var tað so sjálvsagt, segði vegvisarin, at »Tjóðhildur skiftede navn til Tjóðhildur.« Spurður hví, svaraði hann eins sjálvsagt, at sjálvandi broytti hon navn sitt, nú hon hevði valt Kristus, fyri at vísa at hon hevði vrakað teir heidnu avgudarnar.

Ein dagin, óivað skjótt, møta vit henni, og fáa høvi at hoyra vitnisburðin frá hennara egna munni. Hoyra um ta nærveru Guds, hon kendi, tá hon valdi at vraka avgudar mans síns. Og vit koma tá at sanna, at hon upplivdi júst Hann, sum enn í dag, á sama hátt, stendur hvørjum tí tókur til hjálpar, sum á Hann kallar. Og saman fáa vit tá høvi at møta Honum, tú, eg og hvør tann, sum í hesum stutta jarðarlívi valdi at fylgja Honum.

Jenis av Rana

P.S. Nøvn sum Tjóðhildur og líknandi eru vanlig okkara millum í dag - tey eru vanlig, og neyvan í nøkrum føri ætadi sum heidur til farnar gudar. Men tá myndugleikar í dag velja at kalla

gøtur, hæddir og leikvøll upp eftir fornum avgudum, tá er øll orsök at halda, at vit fáa ein frágreiðingarpululleika - ikki bert fyri Tjóðhild (tá at hon heilt givið fer at undrast) men fyri Honum, sum á krossi vann sigur á øllum hesum avgudum, og sum ikki ynskir at nakar av teimum verður drigin fram aftur úr tí skomm, sum Hann gjørdi teir til á Golgata.

Hann avvápnadi tignirnar og valdini og gjørdi tey til skammar fyri eygum alra, tá id Hann á krossinum visti Seg sum sigurharra yvir teimum (Kolossebrævið kap. 2, 9rindi 15).

Rætting til Martin Strøm

Harra blaðstjóri.

Siggi í Sosialinum nr. 18 frá 28. januar víðtal við Martin Strøm, formann Meginfelag Útróðrarmanna, og nýðist at koma við hesi rættleiðing:

Nú ein dagin høvdu vit vitjan av tveimum monnum frá sjónvarpinum, tíðindamaðurin var Edvard í Skorðini. Faðir Edvards hevur verið skipari á útróðrabáti undir Føroyum í nærum ein mansaldur, so eg roknaði við, at tað fór at verða brúkt í sjónvarpinum, varð klypt og sett saman soleiðis at rétta meiningin kom fram. Hetta var tíverri ikki soleiðis.

Eg segði, at tá menn rógva einsamallir við **nógvarí linu**, so verður ikki góð góðska. - Síðani legði eg

afturat, at vit hava nógvar avreiðingar frá einsamøllum monnum, ið koma við fyrsta floks fiski. Tað týðningarmesta er, at teir menninir, ið fara til útróðrar, hava í huganum at avreiða fyrsta floks fisk. Segði eisini, at vit fiskakeyparar mugu taka ein ávísan part av skuldini av vánaligu góðskuni við tað, at ov lítil prísmunur verður gjørdur á góðum og vánaligum fiski.

Hevði sjónvarpið tikið hetta við, so hevði kanska minni tíðindavirði verið í úttalið mínum.

Viðvíkjandi royndum hjá Martini Strøm við at avreiða til okkara er bert at siga, at prísinir, vit geva, eru altíð fyri fiskin leveraðan á Strøndum. Hetta er fyri ikki at gera mun á um menn

hava hug at koyra fiskin sjálvir, ella teir leiga onkran lastbil at gera arbeiðið fyri seg. Viðvíkjandi at vit hava tikið fyri koyring av ísi, so er tað beinleiðis lygn. Vit trekkja 5 oyru fyri kilo, ið er okkara gjald til Kassamiðstöðina. Hetta hava vit gjørt síðan kassamiðstöðin kom og hetta víta allir, ið avreiða til okkara.

Um hvussu vit hava tikið ímóti fiski á Eiði, - hivað net upp á lastbilar o.s.fr. - so er skjótt at verða samdur um, at hetta ikki er nóg góð handfaring av fiskinum. Men hetta var einasti máti vit høvdu fyri at fáa fiskin skjótt upp á land, soleiðis at útróðrarmenn sleppa skjótt til hús eftir strævnar útróðrar. Fiskur verður altíð ísaður hjá okkum sama

kvöld, sum vit hava hann. Kann annars leggja afturat, at Hansen Seafood mangan hevur verið teir einastu, ið hava tikið ímóti fiski av Norðhavinum leygarvøld, páskaftan osfr. - Men at venta nakað annað enn skomm og skitin orð frá Martini Strøm, tað er neyv-an grund til.

Eg skal vera tann fyrsti at bjóða íslendingum vælkomnum til Føroya at arbeiða fisk og vóni tað fer at gangast teimum væl. - Men um Martin Strøm trýr, at teir fara at gjalda eitt tveoyra meira fyri fiskin enn teir nýðast, so má hann trúgva um aftur.

Vinarlig heilsan,

Kári Hansen

Um lesarabrøv o.l.

Lesarabrøv og líknandi tilfar, ið verður sent okkum, skal hava avsendara, t.v.s. navn, adressu og telefonnr. Blaðstjórin skal vita, hvør skrivað hevur eisini um brøv ynskjað dulnevnd í blaðið. Vit kunnu annars ikki geva tykkum, ið skriva, vissu fyri, at lesarabrøv viðmerkingar o.l. koma í blaðið sama dag, sum tað er móttikið. Tað veldst um tóka setiorku og pláss.

Blaðstjórin